

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 18/13
Luxemburg den 26 februari 2013

Dom i mål C-11/11
Air France SA mot Heinz-Gerke Folkerts och Luz-Tereza Folkerts

Passagerare på en flygning med anslutande flygförbindelser har rätt till kompensation när deras flygning ankommer till den slutliga bestämmelseorten med en försening på tre timmar eller mer

Rätten till kompensation påverkas inte av att förseningen av den första flygningen inte överskred de tidsgränser som har fastställts i unionsrätten

Passagerare har enligt förordningen om kompensation och assistans till passagerare¹ i princip rätt till assistans om deras flygning är försenad. Domstolen har i domen i de förenade målen *Sturgeon*² slagit fast att passagerare på försenade flygningar kan ha rätt till kompensation trots att en sådan rätt endast framgår uttryckligen av förordningen i de fall då deras flygning har ställts in och de ankommer till den slutliga bestämmelseorten tre timmar eller mer efter den tidtabellsenliga ankomsttiden. Den schablonmässiga kompensationen, som uppgår till mellan 250 och 600 euro beroende på flygsträckan, fastställs utifrån den sista bestämmelseort till vilken passageraren ankommer efter tidtabellsenlig ankomsttid.

Luz-Teresa Folkerts hade bokat en flygning från Bremen (Tyskland) till Asunción (Paraguay) via Paris (Frankrike) och São Paulo (Brasilien). Flygningen från Bremen till Paris, som utfördes av flygbolaget Air France, var försenad vid avgången, och planet lyfte med en försening på nästan två och en halv timme jämfört med den tidtabellsenliga avgångstiden. Till följd härav missade Luz-Tereza Folkerts anslutningsflygningen från Paris till São Paolo, som likaledes utfördes av Air France, och Air France bokade därför om henne till en senare flygning till São Paolo. På grund av den försenade ankomsten till São Paolo missade Luz-Tereza Folkerts den i den ursprungliga resplanen angivna anslutningsflygningen till Asunción och ankom dit med en försening på 11 timmar i förhållande till den tidtabellsenliga ankomsttiden.

Efter att i underinstanserna ha förpliktats att betala skadestånd till Luz-Tereza Folkerts, omfattande bland annat ett belopp på 600 euro enligt förordningen, överklagade Air France till Bundesgerichtshof (Tysklands högsta domstol). Bundesgerichtshof har frågat EU-domstolen om en flygpassagerare har rätt till kompensation när flygningen vid avgången är försenad med mindre än tre timmar, men passageraren ankommer till den slutliga bestämmelseorten med en försening på tre timmar eller mer i förhållande till den tidtabellsenliga ankomsttiden.

I sin dom i dag erinrar domstolen för det första om att förordningen har till syfte att fastställa minimirättigheter för flygpassagerare i tre olika situationer, nämligen vid nekad ombordstigning mot passagerarnas vilja, vid inställda flygningar och vid försenade flygningar.

Domstolen hänvisar vidare till sin praxis, enligt vilken flygpassagerare som blir kraftigt försenade, det vill säga med tre timmar eller mer, i likhet med passagerare vars ursprungliga flygning har ställts in och som lufttrafikföretaget inte kan erbjuda ombokning på de villkor som anges i förordningen, har rätt till kompensation, eftersom de drabbas av oåterkallelig tidsspillan och

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91 (EUT L 46, s. 1).

² Domstolens dom av den 19 november 2009 i de förenade målen [C-402/07](#) och [C-432/07](#), *Sturgeon mot Condor Flugdienst GmbH och Böck m.fl. mot Air France SA*, se även pressmeddelande nr [102/09](#).

således av liknande olägenheter (domarna i de förenade målen Sturgeon respektive Nelson³). Eftersom denna olägenhet, när det gäller försenade flygningar, uppkommer vid ankomsten till den slutliga bestämmelseorten, måste förseningen bedömas i förhållande till den tidtabellsenliga ankomsttiden till denna ort, det vill säga bestämmelseorten för den sista flygningen.

När det gäller flygningar med anslutande flygförbindelser måste bedömningen av huruvida det föreligger en rätt till schablonmässig kompensation således göras med hänsyn till förseningen i förhållande till den tidtabellsenliga ankomsttiden till den slutliga bestämmelseorten, det vill säga bestämmelseorten för passagerarens sista flygning.

Den motsatta lösningen medför en särbehandling som inte kan motiveras. Den skulle nämligen innebära att flygpassagerare som drabbas av en försening vid ankomsten till sin slutliga bestämmelseort på tre timmar eller mer i förhållande till den tidtabellsenliga ankomsttiden behandlas olika beroende på om förseningen av deras flygning i förhållande till den tidtabellsenliga avgångstiden har överskridit de gränser som anges i artikel 6 i förordning nr 261/2004 eller inte, trots att den olägenhet som är följden av den oåterkalleliga tidsspillan är identisk i båda fallen.

Domstolen preciserar i detta hänseende att det inte krävs att de villkor för rätt till assistans och service som gäller då flygningen är försenad vid avgången är uppfyllda för att passageraren ska ha rätt till schablonmässig kompensation enligt förordningen när hans eller hennes flyg ankommer till den slutliga bestämmelseorten med en försening på tre timmar eller mer i förhållande till den tidtabellsenliga ankomsttiden.

När det gäller de ekonomiska följderna för lufttrafikföretagen konstaterar domstolen att dessa följder kan lindras, för det första när dessa företag kan visa att den kraftiga förseningen beror på extraordinära omständigheter som inte skulle ha kunnat undvikas även om alla rimliga åtgärder hade vidtagits, det vill säga omständigheter som ligger utanför lufttrafikföretagets faktiska kontroll (domen i målet Wallentin-Hermann⁴). Vidare begränsar lufttrafikföretagens fullgörande av sina skyldigheter enligt förordningen inte deras rätt att begära kompensation från någon som har orsakat förseningen, däribland tredje man (domen i de förenade målen Nelson m.fl.). Slutligen får kompensationsbeloppet – vilket är fastställt till 250, 400 eller 600 euro, beroende på den aktuella flygsträckan – minskas med 50 procent i enlighet med förordningen om förseningen, för en flygning på mer än 3 500 kilometer, understiger fyra timmar. Slutligen erinrar domstolen om att målet att skydda konsumenterna kan rättfärdiga negativa ekonomiska följder, till och med betydande sådana, för vissa ekonomiska aktörer.

Domstolen besvarar således den ställda frågan på så sätt att **kompensation ska utgå till en passagerare på en flygning med anslutande flygförbindelser om han eller hon drabbas av en försening vid avgången som underskrider tidsgränserna i förordningen, men som vid ankomsten till den slutliga bestämmelseorten uppgår till tre timmar eller mer i förhållande till den tidtabellsenliga ankomsttiden. Rätten till kompensation förutsätter nämligen inte att det föreligger en försening vid avgången.**

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

³ Domstolens dom av den 23 oktober 2012 i de förenade målen [C-581/10](#) och [C-629/10](#), Nelson m.fl. mot Deutsche Lufthansa AG och TUI Travel m.fl. mot Civil Aviation Authority, se även pressmeddelande nr [135/12](#).

⁴ Domstolens dom av den 22 december 2008 i mål [C-549/07](#), Friederike Wallentin-Hermann mot Alitalia, se även pressmeddelande nr [100/08](#).

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106